

Pracovná skupina pre víno, 4. mája 2021

Okrúhly stôl o situácii na trhu

FR zástupca referoval o zásadnom dopade pandémie na odvetvie, poklesli aj vývozy (do USA o 12%), dúfajú v zlepšenie situácie v lete. Jarné mrazy spôsobili historicky najväčšie straty – min. 30% produkcie. Preto žiadajú zachovanie mimoriadnych opatrení až do konca roka 2021 a prijatie ďalších opatrení na riešenie situácie na trhu, môže ísť aj o formu investícií na predchádzanie budúcim krízam.

DE zástupca referoval o silných dopadoch pandémie, tiež dúfajú v otvorenie turizmu a Horeca sektoru. Spotreba je všeobecne stabilná, ale ide skôr o domácu spotrebu. DE je taktiež postihnuté zavedením US ciel, vývozy do USA sa znížili o 50%, vývoz do UK klesol o 40%. Mrazy narobili problémy na juhozápade DE, strata produkcie asi 30%. Krízové opatrenia prijaté neboli.

PT reprezentantka informovala o podobnom dopade epidémie ako v ostatných krajinách, vývoz sa tiež znížil. Hoci už v PT reštrikcie nie sú, trh sa stále plne nezotavil. Hoci mráz tentokrát na jar PT nezasiahol, reprezentantka podporuje žiadosti iných krajín o podporu.

ES reprezentantka vyčíslila zníženie spotreby v dôsledku pandémie o 2 mil. hl, stratu v Horeca sektore o 3 mil. hl. Mrazy postihli vinice na ploche cca 18 000 ha. Tiež žiadajú, aby pracovná skupina vyzvala Komisiu na vyčlenenie mimoriadneho fondu.

AT reprezentant informoval o priemernej úrode, počas jari síce mrazy boli, ale nepočítajú so zásadnejšími stratami. Pandémia mala dopad ako v ostatných krajinách, Horeca sektor bol zavretý, stúpila domáca spotreba. Vlni bolo prijaté mimoriadne trhové opatrenie (destilácia), ktoré pomohlo. Vývoz bol počas pandémie zostal prekvapivo pozitívny.

IT reprezentant tiež informoval o dvojakej situácii pre producentov – tým, ktorí dodávajú do obchodných sietí, stúpol predaj o 6-7%, zatiaľ čo tým, ktorí dodávajú do Horeca sektoru, poklesol o 40%. Poklesol aj vývoz, dopady jarných mrazov ešte nie sú vyčíslené. Tiež požadujú zavedenie mimoriadnych trhových opatrení a dúfajú v otvorenie turistickej sezóny a priameho predaja.

HR reprezentantka informovala, že aj keď sa zvýšila atraktivita lokálnej produkcie, tá nedokázala vykompenzovať stratu Horeca sektoru. Celkovo spotreba poklesla, spotrebitelia uprednostňujú lacnejšie produkty. Tiež dúfajú v obnovu turistickej sezóny.

HU reprezentant informoval o postupnom uvoľňovaní reštrikcií, hotely a reštaurácie sú už otvorené, vývoz je zatiaľ dobrý. Sledujú dopady zmeny politiky – predtým boli rodinné vinice prepojené s Horeca sektorom, nová národná politika toto mení.

RO reprezentantka referovala o silných dopadoch pandémie na producentov, ktorí museli znížiť ceny, aby mohli predávať do maloobchodných sietí. Vývoz do USA a UK tiež poklesol. Mrazy postihli niekoľko oblastí, ale nejde o zásadnejší problém.

SI reprezentant informoval, že mrazy postihli vinice aj sektor ovocia, v niektorých regiónoch straty dosahujú až 80%.

Dopad pandémie Covid-19 na odvetvie vína a nevyhnutné opatrenia na zotavenie

Sekretariát upozornil na list, ktorý Komisia zaslala na konci marca, v ktorom konštatuje, že sa odvetvie vína s pandémiou vyrovnáva dobre a preto nie je dôvod predlžovať mimoriadne opatrenia týkajúce sa platnosti povolenia novej a opätovnej výsadby vínnej révy.

Predseda uviedol, že je dôležité pokračovať v predkladaní požiadavky prijatia mimoriadnych opatrení aj platnosť povolenia výsadby révy, aj keď ide iba o niektoré členské štáty. Okrem toho FR reprezentantka navrhla usporiadať tlačovú konferenciu k prezentácii zložitej situácie v odvetví.

S návrhom predsedajúceho aj FR reprezentantky súhlasili ES, DE, IT aj PT reprezentanti. Všetci podporujú prijatie mimoriadnych opatrení a najmä dlhodobého plánu na obnovu odvetvia, keďže v národných rozpočtoch krajín väčšinou už finančné prostriedky nie sú. PT reprezentantka navrhla orientovať sa aj na Európsky parlament, najmä na jeho medziskupinu pre víno a liehoviny, ktorej predseda zastáva rovnaké názory ako Copa a Cogeca.

Predseda na záver uviedol, že treba vykonať deklaráciu o stave odvetvia a o dopadoch pandémie. Tiež súhlasil s usporiadaním tlačovej konferencie.

Informácie o reforme SPP

Najväčší pokrok sa dosiahol pri predĺžení povolenia vysádzania révy do roku 2045 s prieskumom v rokoch 2028 a 2040. Pri označovaní vín bola dosiahnutá predbežná dohoda o možnosti doplnenia zložiek a výživových údajov mimo etikety (t. j. prostredníctvom QR kódu). Ďalšie predbežné dohody sa týkali dealkoholizovaných vín a zakázaných odrôd. Budúci trialóg prebehne 12. 5., ďalej supertrialóg 25. - 27. 5. na prerokovanie všetkých 3 nariadení SPP dohromady a uzavretie celého balíčka SPP.

V diskusii IT reprezentantka informovala o znepokojivom návrhu týkajúceho sa prílohy VII - dealkoholizovaných a čiastočne dealkoholizovaných vín s chráneným označením pôvodu (CHOP) a postupu dealkoholizácie pridaním vody. Podľa IT by dealkoholizované vína nemali mať CHOP a odmietajú aj metódu riedenia.

ES reprezentant podporil IT, čo sa týka riedenia vín vodou, o dealkoholizácii sa zatiaľ vedú v organizácii debaty.

Predseda upozornil, že dealkoholizované a čiastočne dealkoholizované vína majú svoje miesto na trhu, ale na druhej strane je potrebné chrániť tradičné vína a transparentnosť na trhu.

Informácie o vývoji medzinárodného obchodu

UK: Dohoda s UK bola koncom apríla ratifikovaná Radou a Parlamentom, od 1. 5. 2021 oficiálne vstúpila do platnosti. UK už 11. 3. odložilo termíny kontrol, fyzické sanitárne a fytosanitárne kontroly sa budú vykonávať až od 1. 1. 2022, od 1. 10. 2021 sa budú vyžadovať zdravotné vývozné certifikáty pri tovare živočíšneho pôvodu. Sekretariát tento odklad uvítal. Objemy vzájomných obchodov sú na oboch stranách nižšie, najmä v dôsledku administratívnych prekážok. Pracovná skupina pre brexit bude zasadať 18. 5. 2021.

USA: Na 4 mesiace sa clá vzájomne pozastavili, Komisia oznámila, že pracuje na ďalšom riešení. Zástupcovia USA prijali pozvanie na júnové prezídiá Copa a Cogeca.

Informácie o propagačnej politike

Sekretariát informoval o iniciatíve Komisie revidovať propagačnú politiku EÚ, aby viac prispievala

k zvyšovaniu udržateľnosti potravinového systému a stimulovala spotrebiteľa k udržateľnému výberu. Upozorňuje aj na zreteľný tlak F. Timmermansa vyradiť z propagačnej politiky mäso a alkoholické nápoje. Ďalej zopakoval, že Copa a Cogeca nesúhlasia s ročným programom propagačnej politiky na rok 2021 a aby sa situácia nezopakovala, sekretariát už začal pracovať na ročnom programe propagačnej politiky na rok 2022. V tomto kontexte spolupracujú napr. s europoslankyňou Irène Tolleretovou (FR, Renew) a kabinetom komisára pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka. Dôležité je, aby v propagačnej politike mali zastúpenie všetky odvetvia, preto sekretariát zbiera pozitívne príklady úspešných propagačných programov ako podporné argumenty.

Zástupcovia DE, IT aj FR podporili akciu sekretariátu a vyzvali k extrémnej aktivite, aby postupne neboli z propagačnej politiky vyradované sektory.

Rôzne

Sekretariát informoval o akčnom pláne pre ekologické poľnohospodárstvo, ktorý je jednou z konkrétnych akcií stratégie F2F na dosiahnutie cieľa do roku 2030 ekologicky obhospodarovať 25% celkovej poľnohospodárskej pôdy v EÚ. Akčný plán obsahuje spolu 23 opatrení rozdelených do 3 ôs: 1. os - stimulovať dopyt a zaistiť dôveru spotrebiteľa, 2. os - povzbudiť prechod na ekologickú produkciu a posilniť hodnotový reťazec a 3. os - zvýšiť príspevok ekologického poľnohospodárstva k environmentálnej udržateľnosti.

Ďalej predstavil závery publikácie Trh s organickým vínom 2013-2023 spoločnosti IWSR, podľa ktorej produkcia biovín v budúcich rokoch zaznamená rýchly nárast. Nové pravidlá ekologickej produkcie uvedené v nariadení 2018/848 vstúpia do platnosti s ročným odkladom, t. j. 1. 1. 2022.